

Utilizarea Calculatorului si Servicii Internet

Razvan Jipa
jipa@vega.unitbv.ro

Sistemul de operare Linux

- n Linux este cel mai cunoscut kernel open-source folosit in numeroase sisteme de operare
- n Linux nu desemneaza un sistem de operare, ci doar un kernel , dar este folosit in mod uzual pentru a desemna un sistem de operare Unix-like construit in jurul kernelului Linux
- n Dezvoltarea kernelului Linux in anul 1991 de catre un student, Linus Torvalds, Helsinki, Finlanda
  - § Un proiect personal folosit pentru a intelege conceptele sistemelor de operare
  - § Bazat pe un sistem deja existent – Minix
  - § Creat pentru a fi oferit in mod liber ca si cod sursa
  - § Prima versiune de kernel (0.01) facuta publica pe Internet in 17 Septembrie 1991
  - § Numele de Linux provine de la sintagma “Linus’ Minix” si a fost creata de un administrator de sistem nemultumit de numele ales initial de care Linus - Freax

Miscarea Open Source

- n Scopul miscarii este acela de a sprijini crearea unor produse SW neingradite (“free”) din punct de vedere al dezvoltarii si conceptelor folosite.
- n Marea majoritate a produselor de acest tip se distribuiau fara costuri termenul de SW free a fost asociat cu notiunea de costuri zero
- n Free Software Foundation creata in 1985 pentru a sprinji dezvoltatea unei comunitati de creatori de programe SW free
  - § Proiectul GNU – un sistem de operare oferit in mod liber
  - § GNU GPL – cea mai folosita licenta pentru proiectele de tip free SW care asigura posibilitatea utilizarii/modificarii/redistribuirii acelui produs – termenul de copyleft compet opus celui de copyright
- n Termenul de open source a aparut pentru a nu crea confuzie in ceea ce priveste apartenenta unui proiect la miscarea open source ca raspuns la initiativa Netscape de a oferi codul sursa pentru un produs numit Mozilla.

Proiectul GNU

- n Proiectul GNU presupune crearea unui sistem de operare complet oferit in mod liber tuturor si deschis oricaror idei de dezvoltare.
- n GNU – denumire recurenta : GNU is Not Unix
- n A aparut ca si raspuns la sistemul de operare Unix pastrand compatibilitatea cu acesta de unde denumirea de sistem de operare Unix-like.
- n Proiectul consta din programe sau packete GNU
  - § Editorul Emacs
  - § Compilatorul gcc si debugg-erul gdb
  - § Platforma grafica GNOME
- n Proiectul inasa nu contine un kernel pentru a deveni un sistem de operare de sine statator
- n Prin acceptarea licentei GNU GPL in 1992 de catre Linus Torvalds kernelul Linux este combinat cu proiectul GNU rezultind astfel sistemul de operare GNU/Linux

Aplicatii

- n GNU/Linux si-a cistigat popularitatea prin existanta suitei software LAMP (Linux, Apache, MySql, Perl/Python/PHP) care permite mentinerea site-urilor Web sau a diferitelor aplicatii server.

- n GNU/Linux este folosit cu succes si in aplicatii de tip embedded
  - § Telefoane mobile unde inlocuieste Symbian OS
  - § Dispozitive handheld inlocuind Windows CE sau Palm OS

- n Datorita aparitiei platformelor grafice (KDE, GNOME), a posibilitatii instalarii automate si a gestiunii pacetelor intr-un mod cit mai transparent sistemul GNU/Linux a cistigat popularitate si in domeniul sistemelor de operare desktop (folosite pentru aplicatii casnice sau small business)
  - § Exista posibilitatea rularii programelor din Windows folosind emulatoare (Wine, Win4Lin, etc)

Distributii

- n Kernelul Linux este nucelul folosit in numeroase distributii de sisteme de operare
- n O distributie Linux este creata de diferite institutii, echipe de programatori pentru scopuri specifice incluzind portabilitatea, arhitectura platformei HW, cerinte real-time sau de spatiu de stocare.
- n O distributie Linux contrine:
  - § Kernelul Linux
  - § Compilatorul impreuna cu bibliotecile GNU
  - § Interpretoare de comenzi
  - § Packete de aplicatii SW (editoare, programe de tip office, interfete grafice (X Window))
- n Exista aproximativ 450 de distributii dintre care amintim RedHat, Slakware, Gentoo, Ubuntu, Knoppix, tomsrtbt, etc

Dezvoltarea de aplicatii

- n Dezvoltarea de aplicatii se bazeaza pe GNU toolchain
  - § compilatorul gcc impreuna cu set-ul de biblioteci aferente. Acest compilator este disponibil pentru mai multe limbaje de nivel inalt (C, C++, Ada Fortran)
  - § Utilitarea binare - asamblor, linkeditor
  - § Debugg-er gdb
  - § Utilitarul make folosit pentru automatizarea procesului de dezvoltare prin intermediul fisierelor Makefile
  - § Utilitare folosite pentru constructia unui proiect SW (automake, autoconf, libtool, etc)
- n In mod traditional nu se folosesc sisteme integrate de dezvoltare (IDE) asa cum sint ele cunoscute sun Windows, dar exista traditionalul eMacs si mai noile Eclipse, Anjuta cu facilitati grafice.

Sistemul de fisiere

- n Un sistem de fisiere este o modalitate de a stoca si organiza fisierele intr-un sistem de calcul in asa fel incit regasirea lor sa se face cit mai rapid. Un sistem de fisiere poate folosi un suport magnetic/optic (HDD, CD) sau unul virtual (retea de calculatoare)
- n Printre cerintele unui sistem de fisiere performant enumeram:
  - § Regasirea rapida a datelor
  - § Fragmentarea spatiului de stocare cit mai mica
  - § Rezistenta la probleme HW
- n Particularitatea sistemelor de fisiere folosite de sistemele Unix-like este aceea de a atribui fiecarui dispozitiv de stocare sau comunicatie un nume de fisier si de a organiza o ierarhie comuna pornind de la directorul radacina (root directory) "/"
  - § Folosirea tuturor resurselor HW in mod unitar
- n GNU/Linux poate folosi diferite sisteme de fisiere dintre care amintim ext2, ext3 sau RaiserFS spre diferenta de Windows care foloseste FAT/FAT32/NTFS

Concluzii

- n Sistemul de operare GNU/Linux este un proiect urias care la nivelul anului 2002 ingloba 55 milioane de linii de cod dintre care doar kernelul Linux contine 6 milioane de linii de cod.
  - § Efortul de dezvoltare este echivalent cu munca a 8000 de programatori intr-un an de zile
  - § Efortul financiar echivalent nivelul anului 2000 este de 1.9 miliarde \$
- n Existenta miscarii open source a oferit posibilitatea crearii unui asemenea sistem prin multitudinea de contributii individuale.
- n Chiar daca este un sistem open-source este preferet sistemelor de operare comerciale pentru o gama larga de aplicatii: servere de WEB, aplicatii embedded si real-time, aplicatii desktop
- n Punctele cheie care au promovat GNU/Linux
  - § fiabilitatii si sigurantei in folosire
  - § gama foarte larga de aplicatii
  - § copyleft

Utilizarea Calculatorului si Servicii Internet

Razvan Jipa
jipa@vega.unitbv.ro